

§ 19

Utformning av betygsstatistik i grundskolan

Skrivelse till Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet

Beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till skrivelse och överlämnar den till Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 28 december 2016, dnr 2.5.3-9371/2016.

Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad anser att utgångspunkt vid officiella jämförelser av utbildningens kvalitet bör vara kunskapsresultat exklusive nyanlända elever samt att nyanlända elevers resultat bör särredovisas. Förvaltningen anser att detta skulle ge en tydligare och mer rättvis bild av elevers, skolors och huvudmäns måluppfyllelse, samt förbättra jämförelser av kvalitet över tid.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samverkan med grundskoleavdelningen och avdelningen för utveckling och samordning.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till skrivelse och överlämnar den till Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Lotta Edholm (L), ledamoten Cecilia Brinck (M) och tjänstgörande ersättaren John Kåberg (C) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hans yrkande.

Reservation

Cecilia Brinck m.fl. (M), Lotta Edholm m.fl. (L) och John Kåberg (C) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
att därutöver anföra:

Ett nytt sätt att redovisa kunskapsresultaten kommer ge en med rättvis bild av skolorna i Stockholm stad och det ser vi positivt på. För att kunna möjliggöra rättvisande jämförelser mellan kommuner är det viktigt att också officiella jämförelser på riksnivå också redovisar kunskapsresultat exklusive nyanlända elever samt att de nyanlända elevernas kunskapsresultat särredovisas. Vi vill dock understryka att detta på intet sätt får innebära att man slår sig till ro när kunskapsutvecklingen för skolan ”plötsligt blir bättre”. Ett nytt sätt att föra statistik får inte användas som ett sätt att skyla över bristande måluppfyllelse för någon elev över huvud taget i skolan. Resultaten måste förbättras för både nyanlända och icke nyanlända elever.

Ersättaryttrande

Maria Jansson (Fi) anmälde ett ersättaryttrande enligt nedan:

Feministiskt initiativ är kritiska till förslaget att exkludera nyanländas betyg när man använder betyg som mått på skolans kvalitet. Vi anser inte att elevgrupper ska särskiljas baserat på bakgrund eller förutsättningar.

Resonemanget i skrivelsen bygger på felslutet att skolors kvalitet på ett enkelt och objektivt sätt speglas av elevernas betyg, som om kvalitet är något som ”finns” men som förvrängs av nyanlända. Det är stötande att utgå från premissen att en viss grupp elever ”drar ner” den kvalitet som en skola annars skulle uppvisa. Skolan är till för alla och den är obligatorisk. Mottagandet av nyanlända är därmed självklart också en del av en skolas kvalitet. Ett kvalitetsmått måste speglas i alla elevers utveckling.

Feministiskt initiativs inställning är att inte skilja på elever och elever. Skolan har ett kompensatoriskt uppdrag. Det gäller oavsett barnens förutsättningar och bakgrund. Elever med särskilda utmaningar ska få särskilt stöd, oavsett om hen har en funktionsvariation, kommer från ett studieovant hem eller är ny i Sverige. Att exkludera elevgrupper så som skrivelsen föreslår innebär en risk att dessa elever känner sig stigmatiserade och utpekade som en belastning för sin skola. Kvalitetsmätningar har också en styrande funktion. Det innebär att det föreligger risk för att skolan inte genomför nödvändiga åtgärder för att alla elever ska nå kunskapsmålen, om vissa grupper ”räknas bort”. En undersökning genomförd i Nacka kommun visade att nyanlända elever är ambitiösa men att skolorna inte var tillräckligt bra på att kartlägga elevernas skolbakgrund och kunskaper när de började. Därför fick

eleverna inte det stöd de behövde. Många elever önskade exempelvis mer svenskundervisning i början. Exkludering av nyanländas betyg riskerar att osynliggöra denna typ av brister och motverka utvecklingen av strategier för att tillgodose nyanländas stödbehov.

Argumentationen i skrivelsen bygger på att det finns en orättvisa i att vissa skolor inte kan profilera sig på höga meritvärden på grund av elevunderlaget. Det är alltså skolmarknaden som ska värnas. Men den stora orättvisan handlar inte om att skolor missgynnas utan om att alla elever inte får det stöd de behöver. Förslaget väcker också en rad andra frågor: Ska vi särredovisa elever med föräldrar som är lågutbildade respektive högutbildade? För ett par år sedan skilde det nämligen 74,5 meritpoäng mellan dessa två grupper av elever, vilket är större än mellan gruppen nyanlända och andra elever i skolan. Nej, självklart vill vi inte göra det. Det är lika tanklöst som att exkludera nyanlända. Däremot bör politiska åtgärder vidtas som ser till att nyanlända elever inte klumpas ihop på ett fåtal skolor i staden och att alla elever får hjälp att uppnå sin fulla potential. Hur väl skolor lyckas med detta uppdrag är ett mått på kvalitet för hela skolsystemet.

Ersättaryttrande

Christian Carlsson (KD) hänvisade till den gemensamma reservationen från Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.